

Vad tycker du?

Om samhället?

Om miljön?

Om världen?

Resultat

UmU-barometern är ett forskningsprojekt vid Sociologiska institutionen, Umeå universitet som syftar till att ge ökad kunskap om vad studenter tycker i viktiga frågor under deras tid vid universitetet.

Undersökningen inleddes hösten 2020. Sedan dess har sammanlagt 7753 studenter vid Umeå universitet deltagit i undersökningen, och därigenom bidragit till kunskap om studenters attityder och uppfattningar i aktuella samhällsfrågor. Totalt har åtta undersökningsomgångar genomförts mellan HT 2020 och VT 2024. Resultaten från undersökningen kommer att ligga till grund för vetenskapliga publikationer och rapporter som på olika sätt rör universitetsstuderandes erfarenheter och attityder.

UmU-barometern är en panelstudie, dvs. en undersökning som följer samma individer över tid. Detta innebär unika möjligheter att inhämta kunskap om studenters attityder under hela studietiden. Det ger möjlighet att studera attityder i olika skeden av utbildningen, samt att undersöka effekterna av större samhälleliga händelser som till exempel coronapandemin eller politiska val.

I denna rapport presenteras ett urval av resultaten från UmU-barometerns alla åtta omgångar. Först presenteras undersökningens demografi vad det gäller kön, ålder och fakultet. Sedan följer ett antal diagram som visar hur deltagarna har svarat på olika enkätfrågor.

Vänliga hälsningar

Teamet bakom UmU-Barometern

Mikael Hjerm
Professor och undersökningsansvarig
mikael.hjerm@umu.se

Maureen Eger
Docent
maureen.eger@umu.se

Andrea Bohman
Docent
andrea.bohman@umu.se

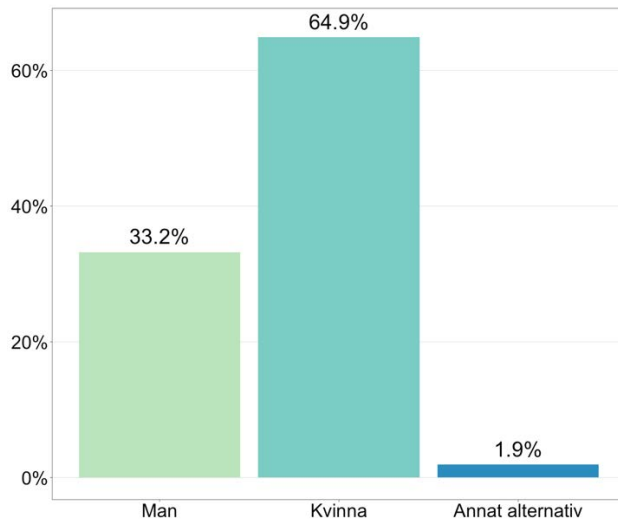
Jeffrey Mitchell
Fil. Dr.
jeffrey.mitchell@umu.se

Rapporten är producerad av:
Kreske Ecker
Fil. Dr.
kreske.ecker@umu.se

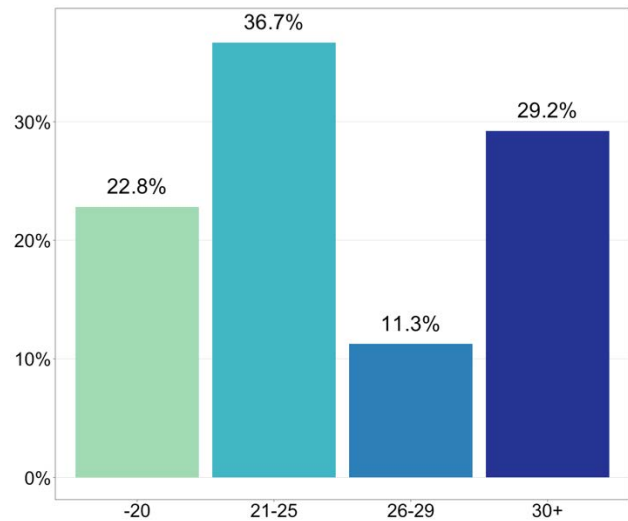
UmU-barometerens demografi

Kön och ålder

- En majoritet (64,9%) av UmU-barometerns deltagare är kvinnor, vilket speglar den faktiska könsfördelningen bland studenter på grund- och avancerad nivå.
- Den största andelen (36,7%) var mellan 21-25 år när de besvarade enkäten för första gången.

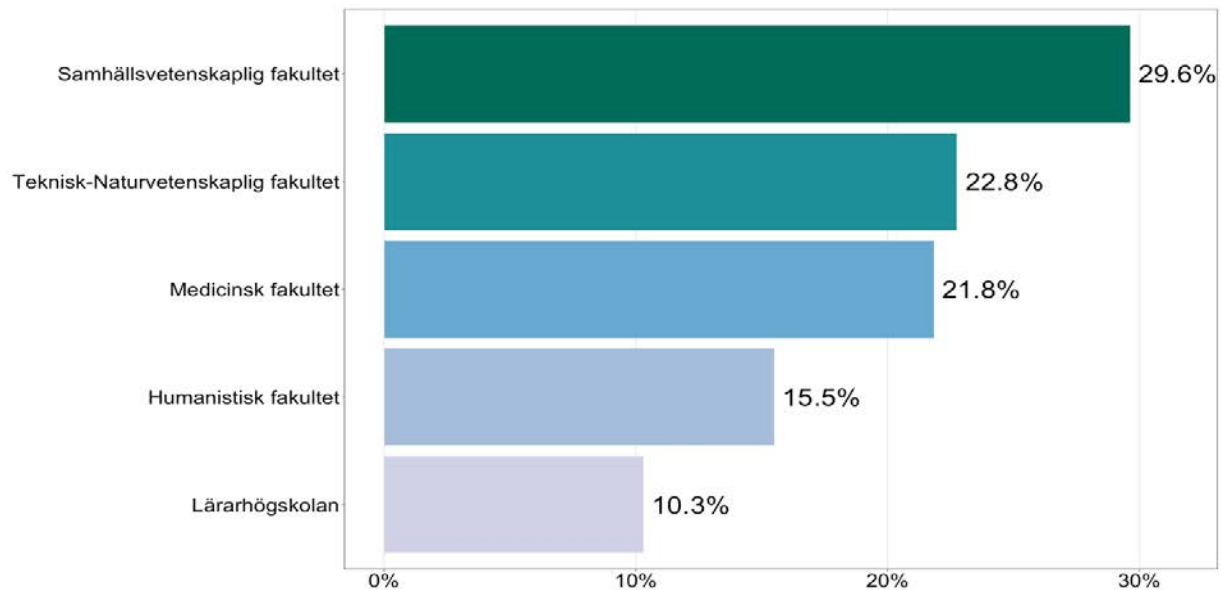
Enkätfråga: Hur identifierar du dig? Genomsnitt omgång 1-8.

Enkätfråga: Vilket år är du född?

Utbildning

- De flesta av deltagarna (29,6%) studerar vid samhällsvetenskapliga fakulteten. Deltagandet speglar den faktiska fördelningen av studenter mellan fakulteterna.

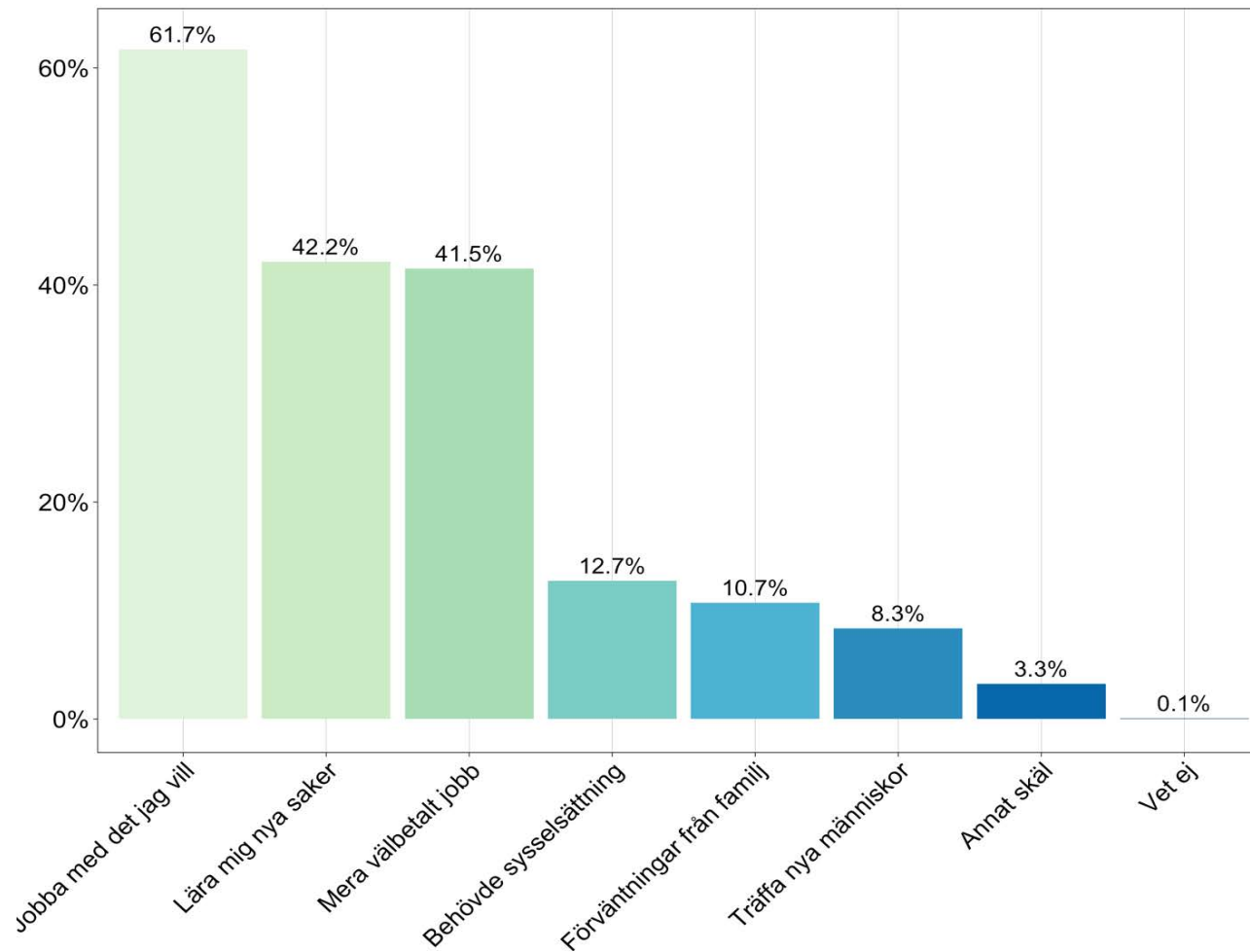

Enkätfråga: Vid vilken fakultet vid Umeå universitet studerar du huvudsakligen? Genomsnitt omgång 1-8.

Så svarade UmU-barometern

Anledningar att studera

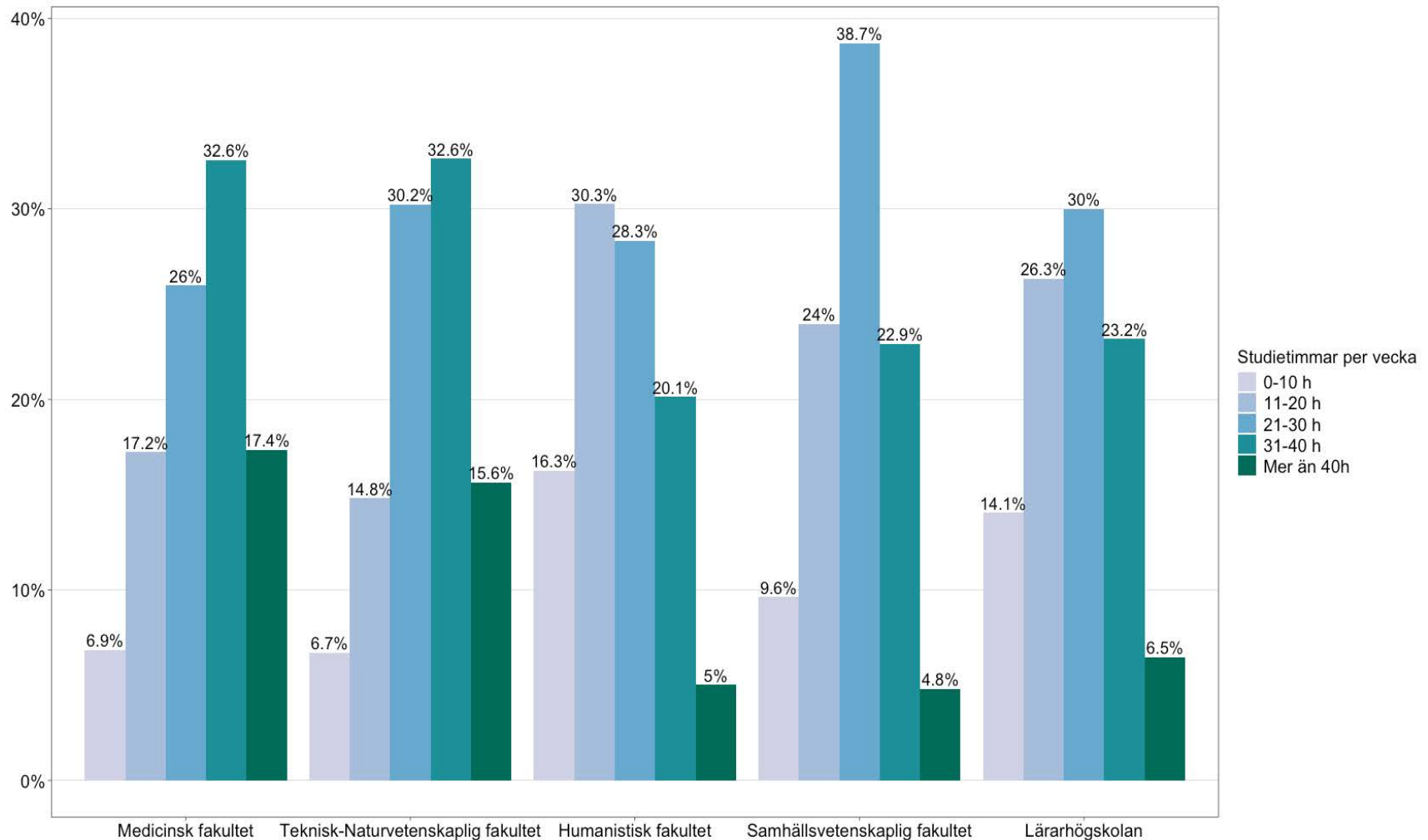
- De främsta anledningarna till att läsa på universitetet som angavs var att ha möjlighet att jobba med det man vill (61,7%), att lära sig nya saker (42,2%), samt att ha möjlighet till ett mer välbetalt jobb (41,5%).

Enkätfråga: Vilka var de främsta skälen till att du började läsa vid universitet? (Ange högst 2 skäl). Svar från HT 2022.

Studievanor

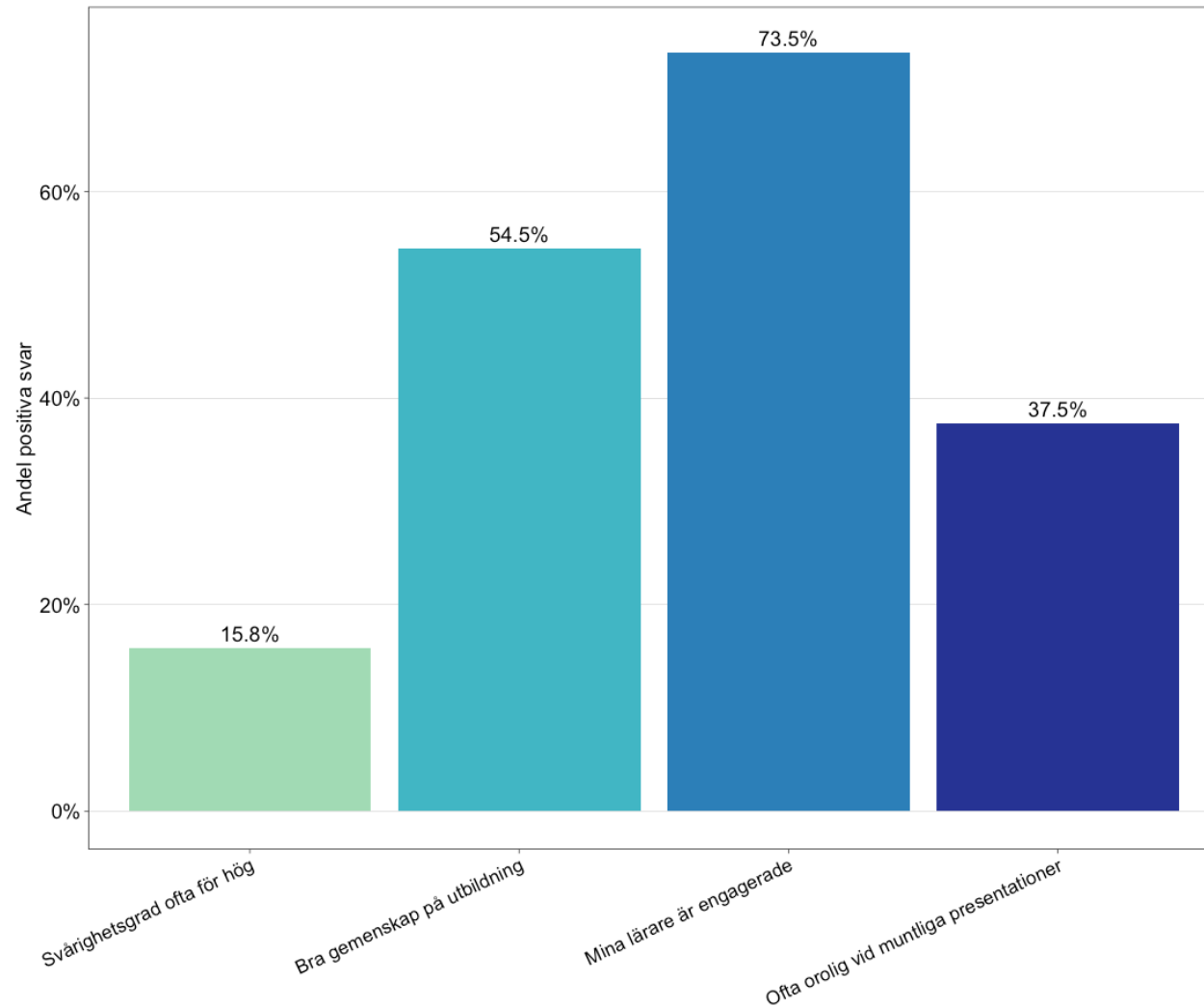
- Hur många timmar de svarande i genomsnitt lägger ner på studier per vecka skiljer sig mycket mellan fakulteterna.
- Andelen som säger att de i genomsnitt lägger ner mer än 40 timmar per vecka är störst på medicinsk fakultet (17,4%) och teknisk-naturvetenskaplig fakultet (15,6%).
- Andelen som lägger ner högst 10 timmar per vecka är störst på humanistisk fakultet (16,3%) och lärarhögskolan (14,1%).

Enkätfråga: Hur många timmar lägger du ner på dina studier en normal vecka? Genomsnitt omgång 1-8, uppdelat på fakultet.

Upplevelser av utbildningen

- De flesta deltagare upplever sina lärare som engagerade (73,5% svarade ”instämmer” eller ”instämmer starkt” på påståendet).
- En relativ liten andel tycker att svårighetsgraden på deras utbildning ofta är för hög (15,8% instämmande svar).

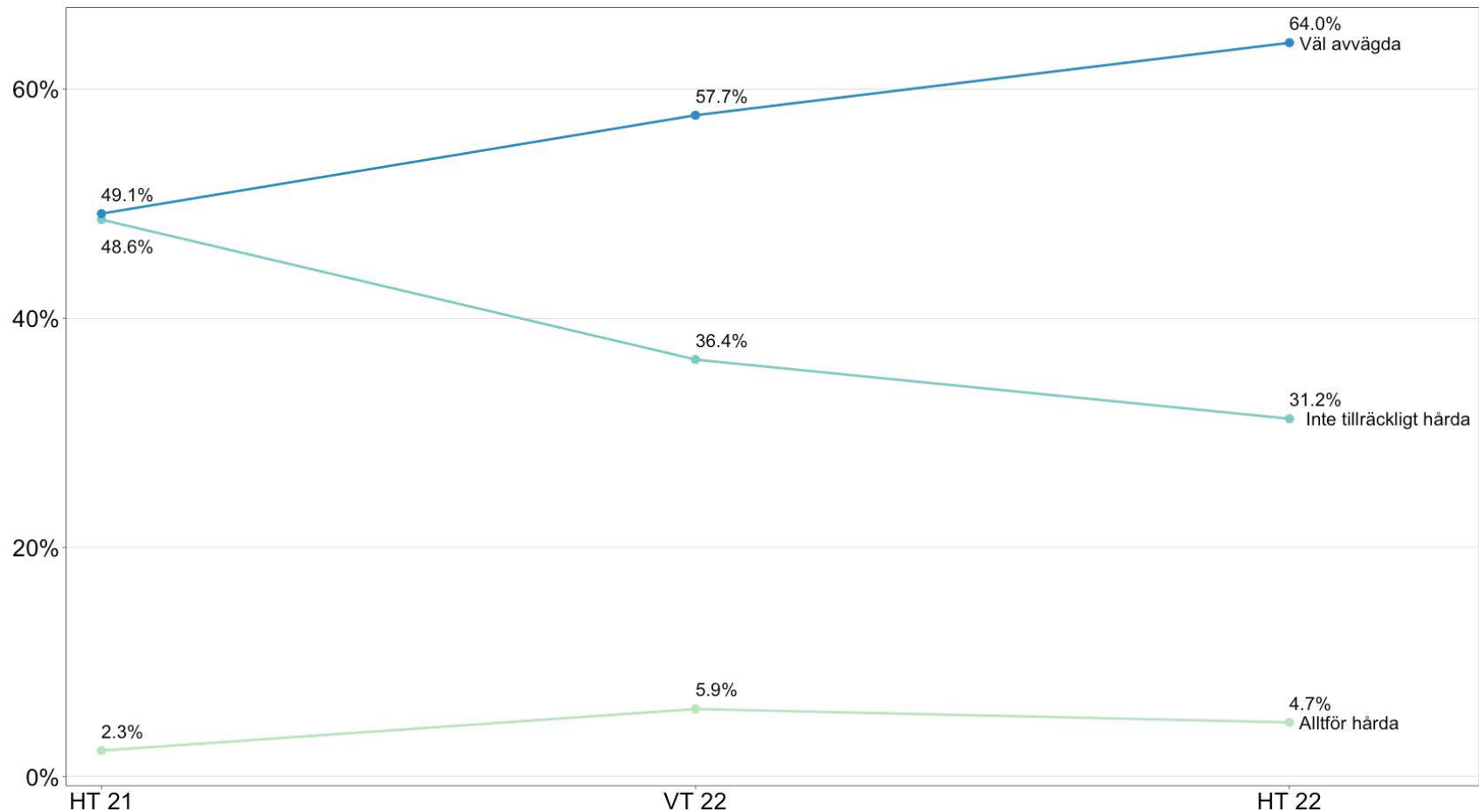
Enkätfråga: *I vilken utsträckning tar du avstånd från eller instämmer med följande påståenden om dina studier vid Umeå universitet?* Diagrammet visar andelarna som svarade ”Instämmer” eller ”Instämmer starkt” på respektive påstående. Genomsnitt omgång 1-8.

COVID-19 pandemin och undervisningsform

Datansamlingen för UmU-barometern började under pandemin år 2020. Vid olika undersökningsomgångar ställdes det ett antal frågor relaterade till pandemin, till exempel om studenternas syn på Sveriges coronastrategi, oro för smittspridning och vaccination. Nedanför presenteras svaren på två av dessa frågor. I [denna artikel](#) (Bohman et.al. 2024), som är baserad på UmU-barometerens resultat, kan man läsa mer om studenternas mående under pandemin.

Syn på COVID-restriktionerna

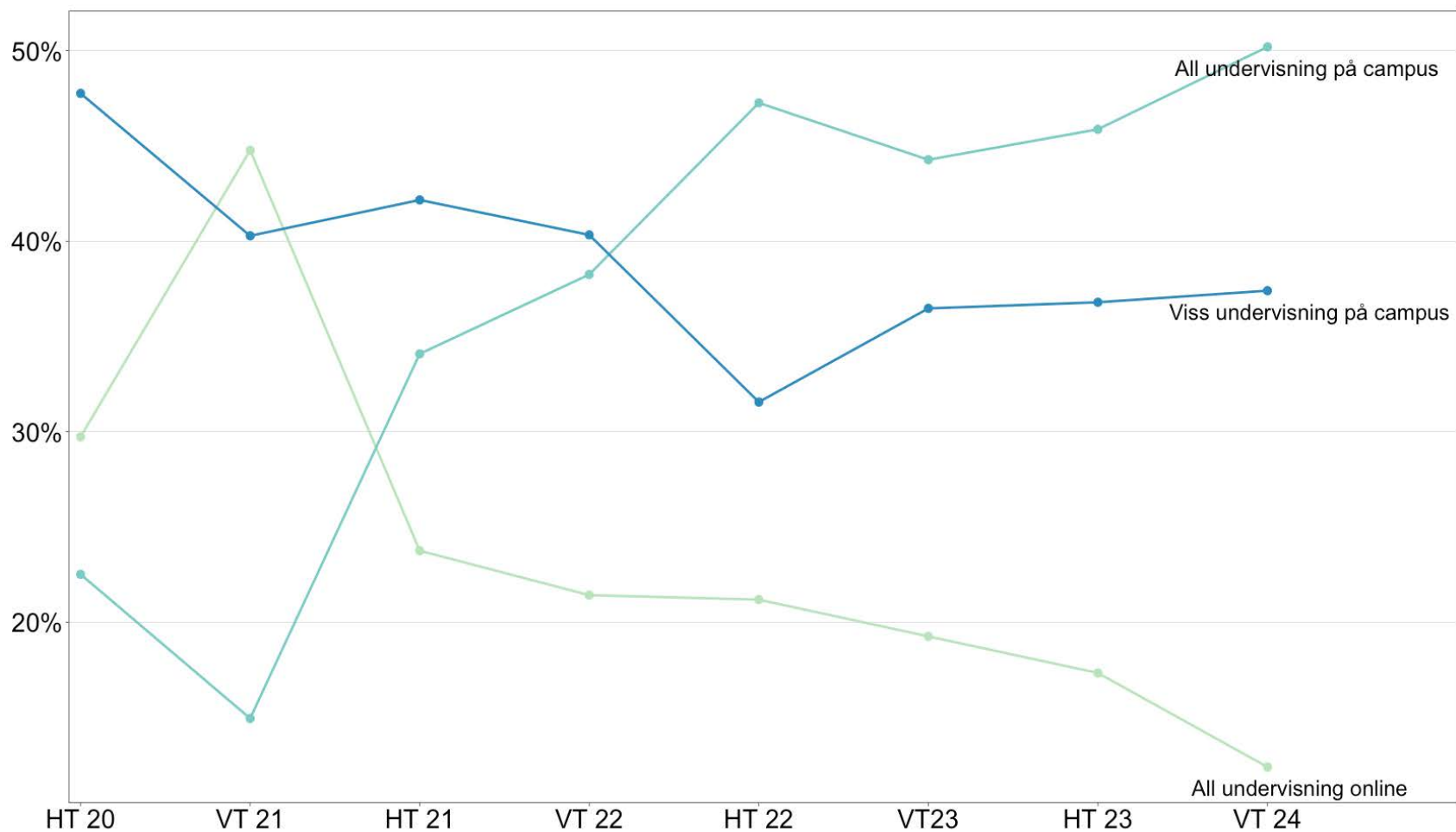
- Vid tre tillfällen HT 2021 – HT 2022 ställdes en fråga om de svenska restriktionerna under COVID19-pandemin.
- Sammantaget uttrycker UmU-barometerns deltagare stöd för myndigheternas restriktioner. I oktober 2021 uppgav 49,1% att de tycker att restriktionerna var väl avvägda. I oktober 2022 hade den andelen vuxit till 64%.
- De som är kritiska tycker framförallt att restriktionerna inte har varit tillräckligt hårda. Andelen som tycker detta har minskat över tid, från 48,6% till 31,2%.

Enkätfråga: På det hela taget, skulle du säga att de svenska restriktionerna under coronapandemin har varit alltför hårda, väl avvägda eller inte tillräckligt hårda?

Undervisningsform

- Deltagarnas önskemål om hur undervisningen ska bedrivas har förändrats mycket under undersökningsperioden.
- Stödet för att ha all undervisning på campus har ökat från 22,5% till 50,2% mellan HT 2020 och VT 2024, och stödet för endast online-undervisning har minskat från 29,7% till 12,4% under samma period.
- Störst stöd för att ha all undervisning online fanns VT 2021 (44,8%), vilket sammanföll med hög smittspridning av COVID-19.

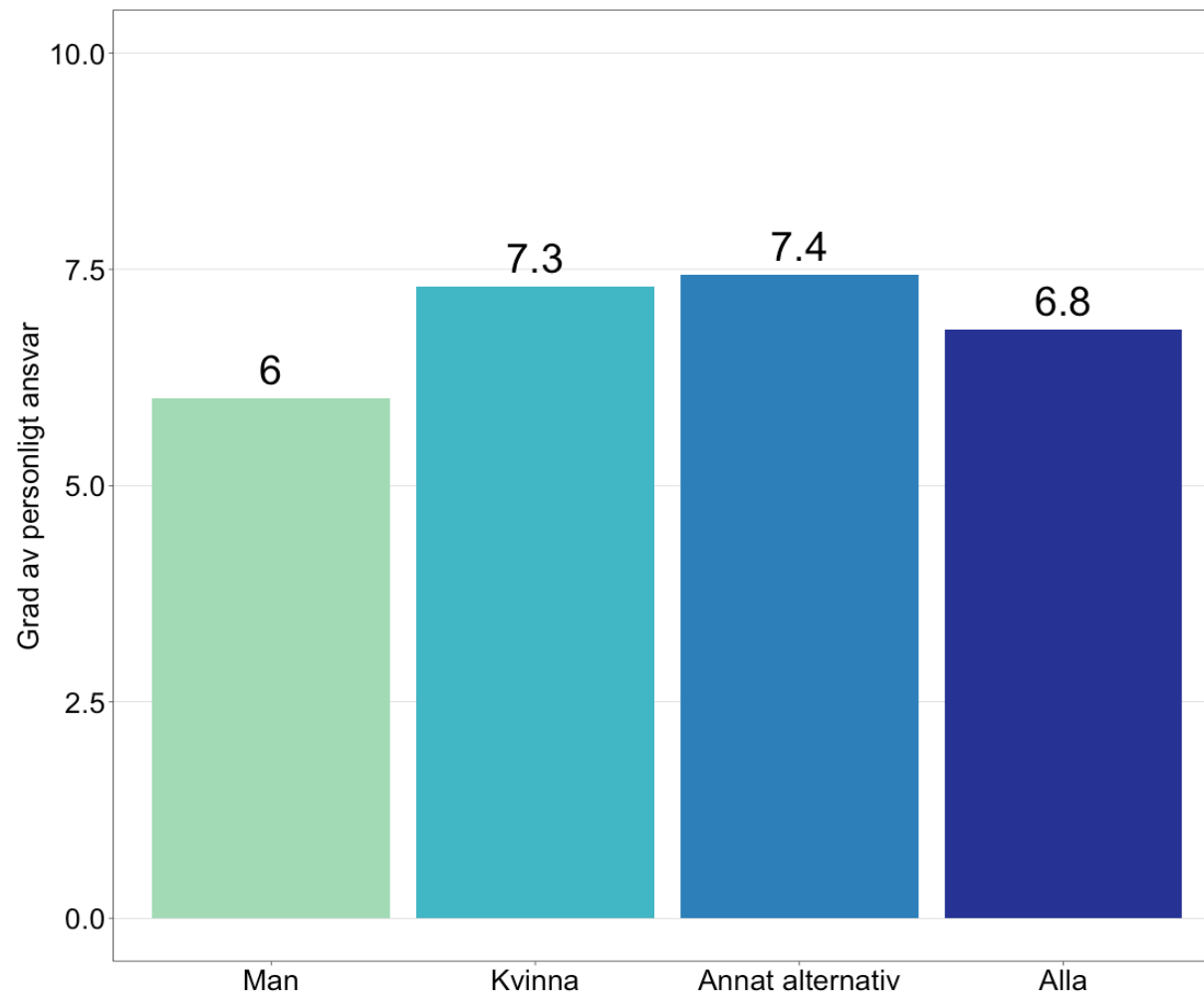
Enkätfråga: Om du kunde välja hur undervisningen på universitetet skulle bedrivas just nu. Vad skulle du välja av följande alternativ?

Syn på samhällsfrågor och aktuella händelser

Största delen av UmU-barometerns frågor handlar om studenternas attityder i olika samhällsfrågor. Några av dessa presenteras här nedanför. Ett par frågor har lagts till i UmU-barometern vid senare undersökningsomgångar för att låta deltagarna ta ställning kring aktuella händelser. Till exempel ingick det hösttermin 2022 en fråga om riksdagsvalet, utöver de återkommande frågorna kring politiska partipreferenser. Efter Rysslands invasion av Ukraina vintern 2022 och upptrappningen av Israel-Palestinakonflikten hösten 2023 lades det till frågor om hur många flyktingar Sverige bör ta emot från respektive region. En annan fråga som tillkom vid senare tillfälle handlar om ett potentiellt svenskt NATO-medlemskap. Resultaten från dessa frågor presenteras nedanför. I [denna artikel](#) (Mitchell et.al. 2024) används data från UmU-barometern för att undersöka studenters inställningar i NATO-frågan mera ingående.

Klimatansvar

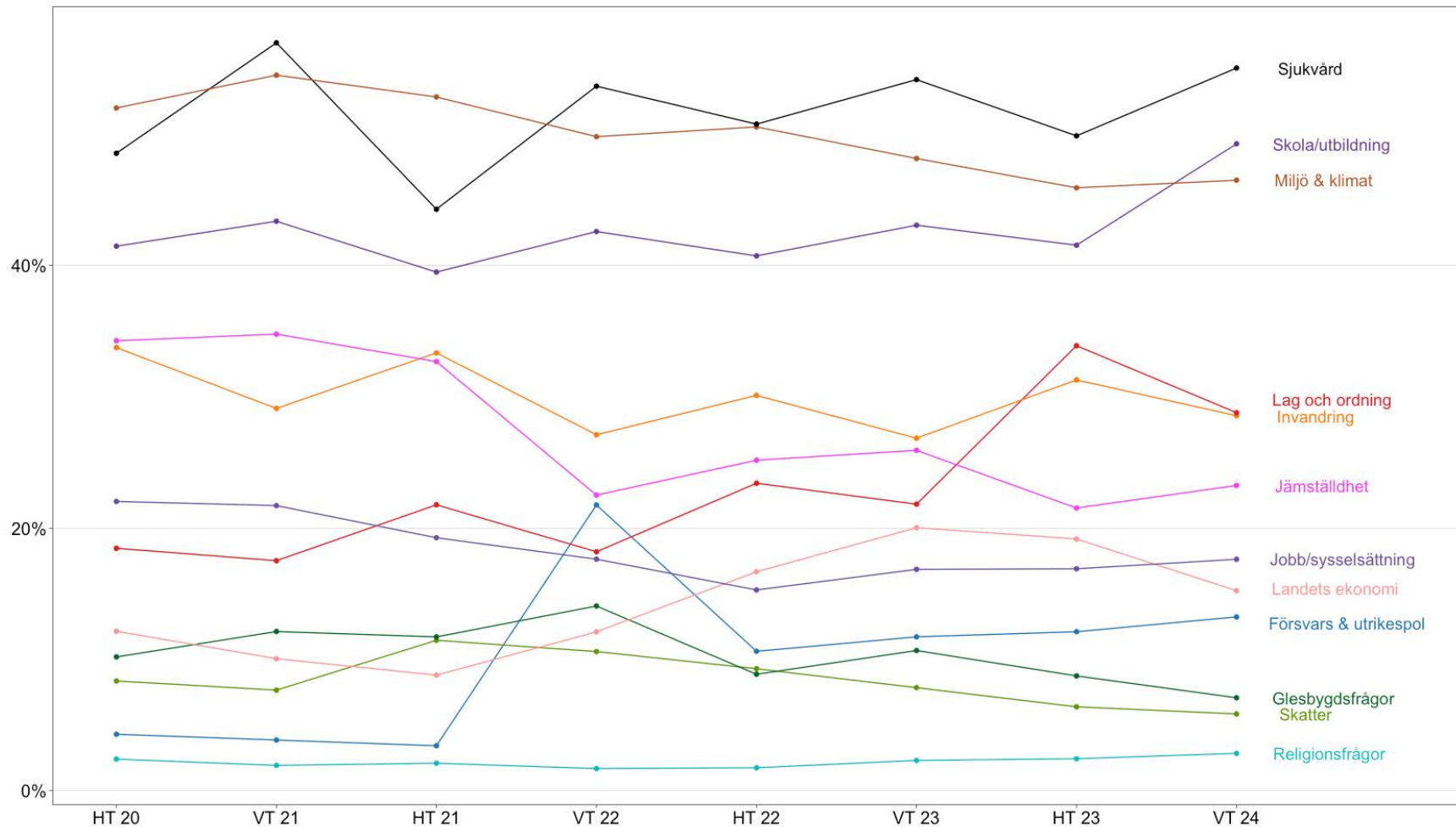
- I genomsnitt skattade deltagarna sitt personliga ansvar för att minska klimatförändringarna 6.8 på en skala 0-10, där 10 = ”I mycket hög utsträckning”.
- Det finns tydliga könsskillnader, där män i genomsnitt känner ett lägre ansvar.
- Resultaten ändras inte nämnvärt mellan olika undersökningsomgångar.

Enkätfråga: I vilken utsträckning känner du ett personligt ansvar för att försöka minska klimatförändringarna? (0–10, 0= Inte alls, 10= I mycket hög utsträckning). Diagrammet visar genomsnittsvärdet, uppdelat på kön, från HT 22.

Viktigaste samhällsfrågorna

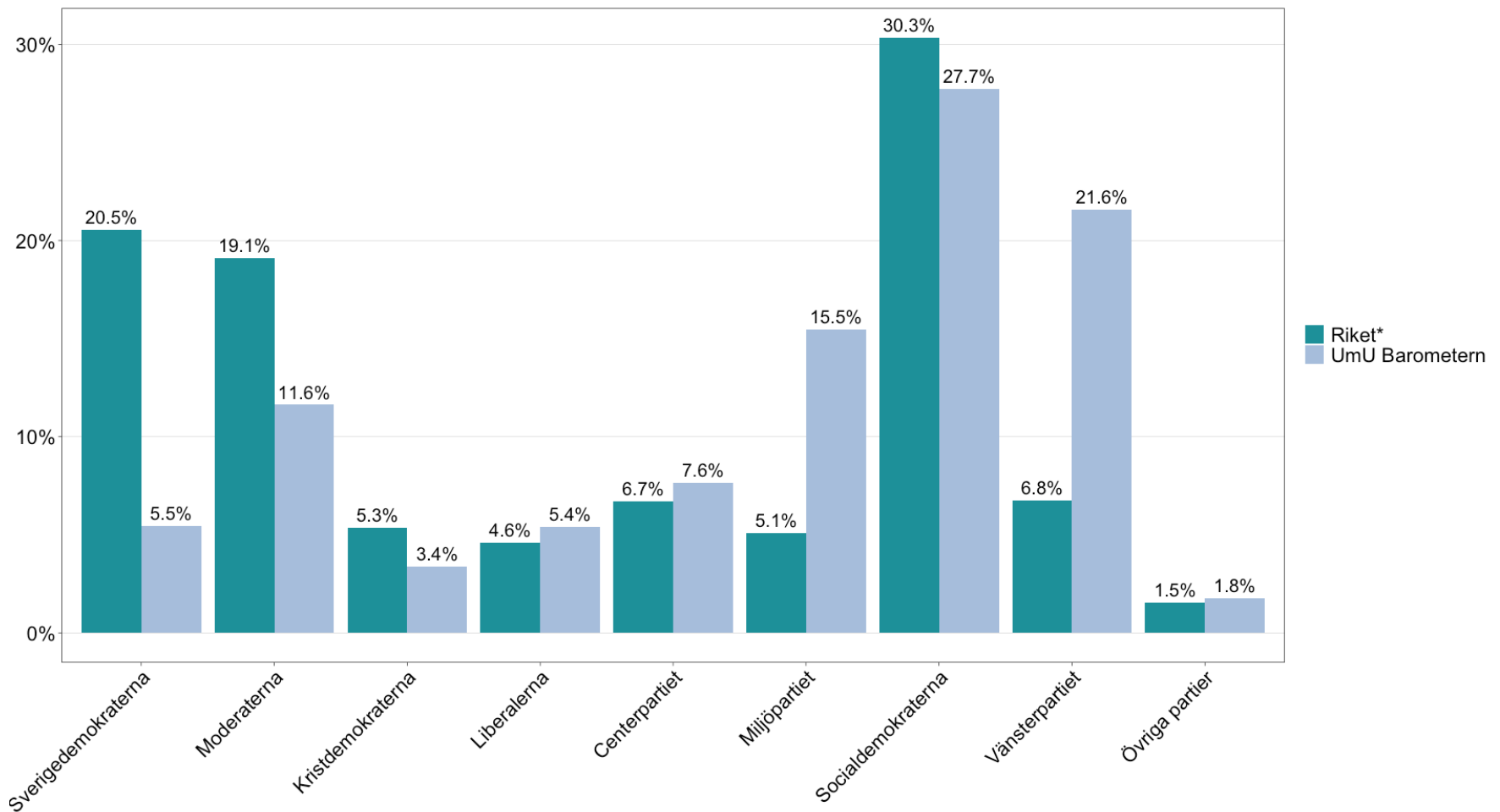
- ”Sjukvård”, ”Miljö & klimat” och ”Skola & utbildning” låg i topp.
- ”Försvars- och utrikespolitik” skattades märkbart viktigare våren 2022, jämfört med tidigare undersökningsomgångar.
- Även ”Lag och ordning” bedöms som viktigare under senare omgångar.

Enkätfråga: Vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige i dag (ange högst 3 alternativ)? Diagrammet visar andel (%) som valt kategorin vid respektive undersökningstillfälle.

Riksdagsvalet 2022

- Ca 87% av deltagarna anger att de röstade i riksdagsvalet den 11:e september 2022.
- Jämfört med det faktiska valresultatet* röstade studenterna i mycket mindre utsträckning på Sverigedemokraterna och Moderaterna, och i mycket högre utsträckning på Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

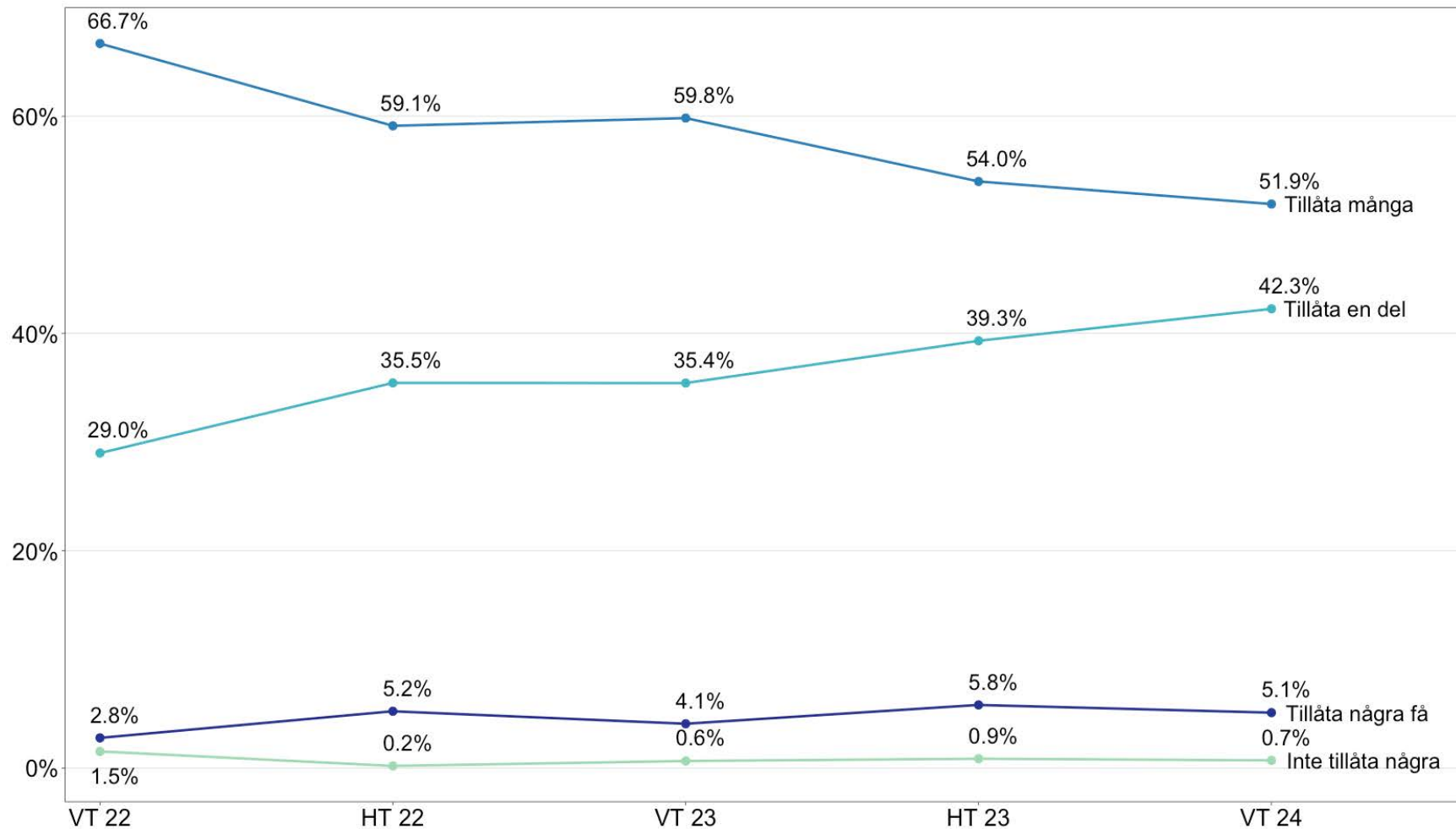

Enkätfråga: Vilket parti röstade du på i det svenska riksdagsvalet den 11 september 2022?

* Valresultatet till riksdagen, 11:e september 2022. Källa: Valmyndigheten.

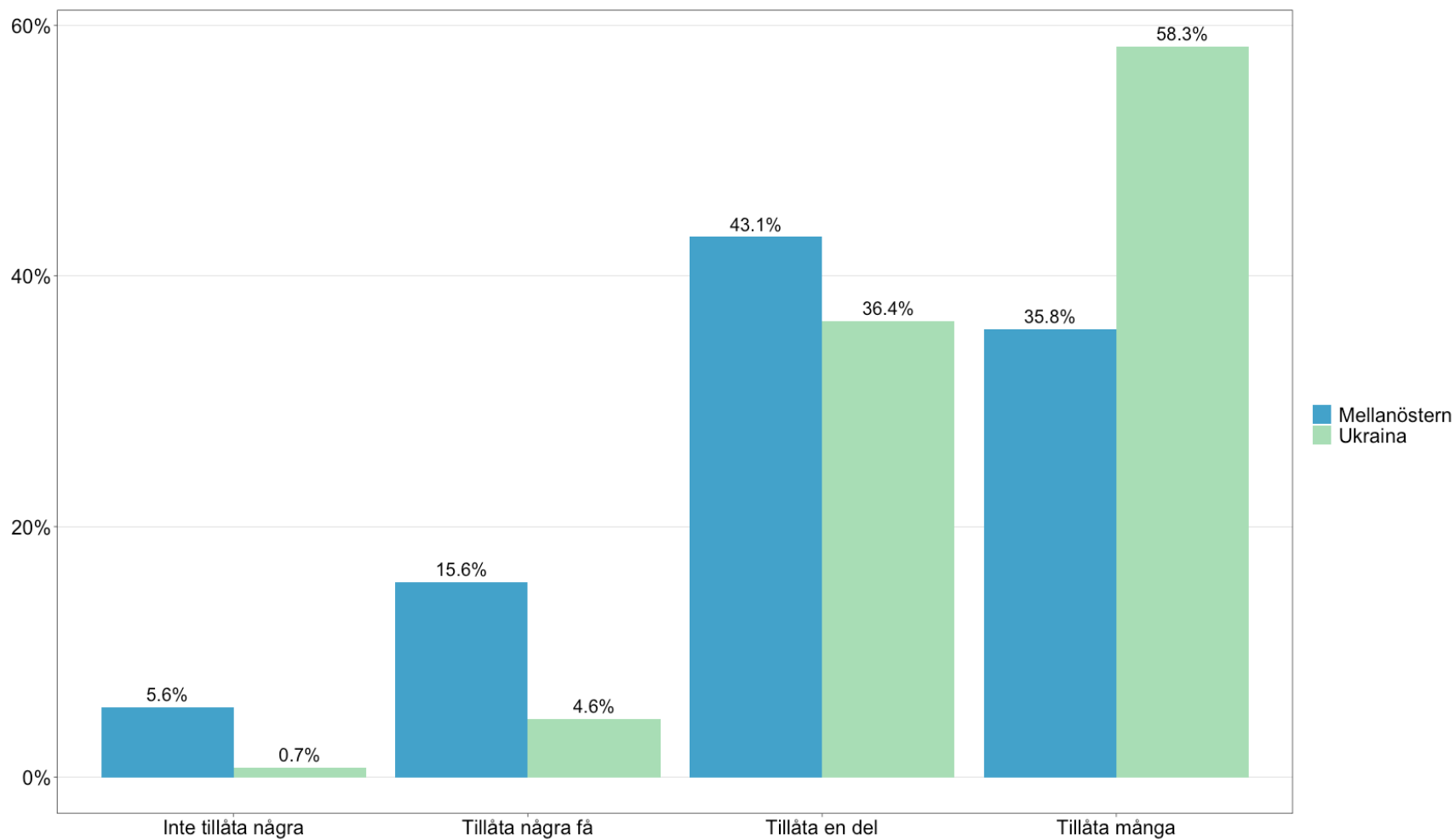
Flyktingmottagande från Ukraina och mellanöstern

- Stödet för att ta emot flyktingar från Ukraina har ändrats något över tid. Andelen som tycker att man borde ”tillåta många” som flyr från kriget i Ukraina att komma och bo i Sverige har minskat från 66,7% VT 2022 till 51,9% VT 2024.
- Under samma period ökade andelen som tycker att man borde ”tillåta en del” från 29% till 42,3%.

Enkätfråga: I vilken utsträckning tycker du att Sverige bör tillåta människor som flyr från Ukraina att komma och bo här?

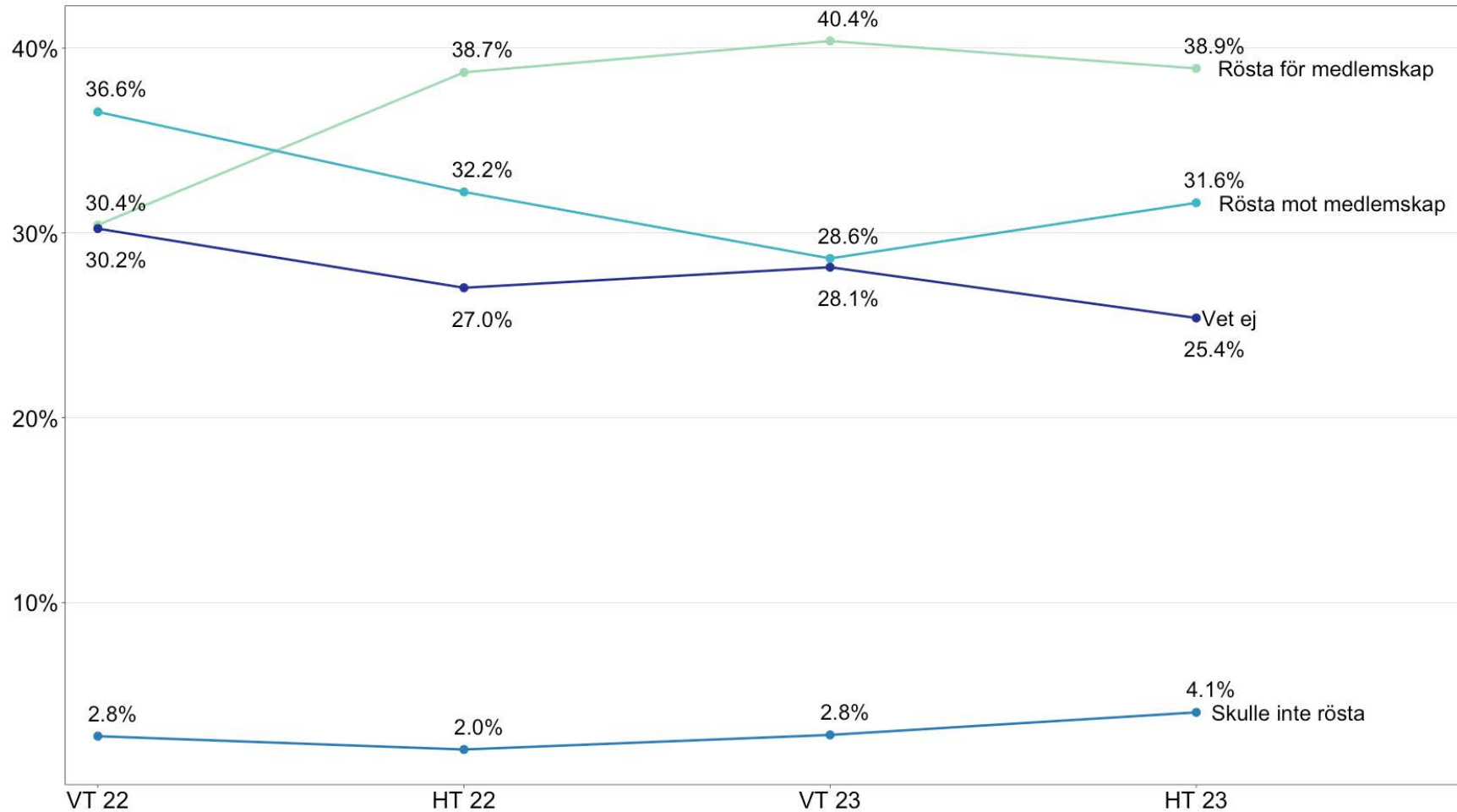
- Deltagarna är mera positiva till att Sverige ska ta emot människor som flyr från Ukraina än från mellanöstern.
- 58,3% anser att man bör ”tillåta många” som flyr från Ukraina att bo i Sverige, jämfört med 35,8% för mellanöstern.

Enkätfrågor: I vilken utsträckning tycker du att Sverige bör tillåta människor som flyr från [...] att komma och bo här? Genomsnittsvärden från HT 2023 – VT 2024.

NATO-medlemskap

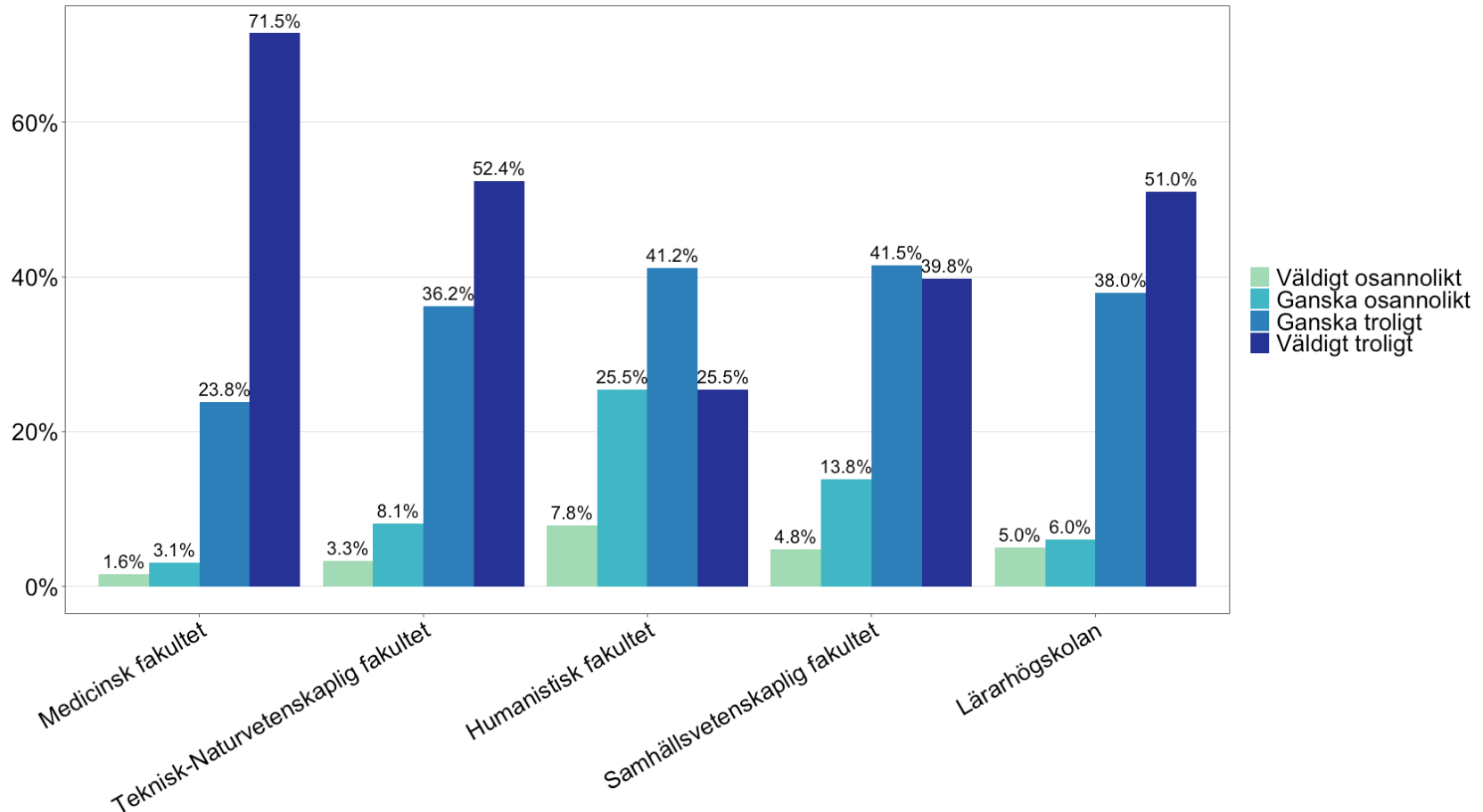
- Andelen som säger att de skulle rösta emot ett svenskt NATO-medlemskap har sjunkit från 36,6% till 31,6% mellan våren 2022 och hösten 2023.
- Andelen som skulle rösta för medlemskap har ökat från 30,4% till 38,9% under samma period.
- En stor andel (mellan 25,4% och 30,2%) visste inte hur de ställde sig i frågan.

Enkätfråga: Om det var folkomröstning imorgon om Sverige ska bli medlem i NATO, skulle du då rösta för eller mot medlemskap?

Syn på framtiden

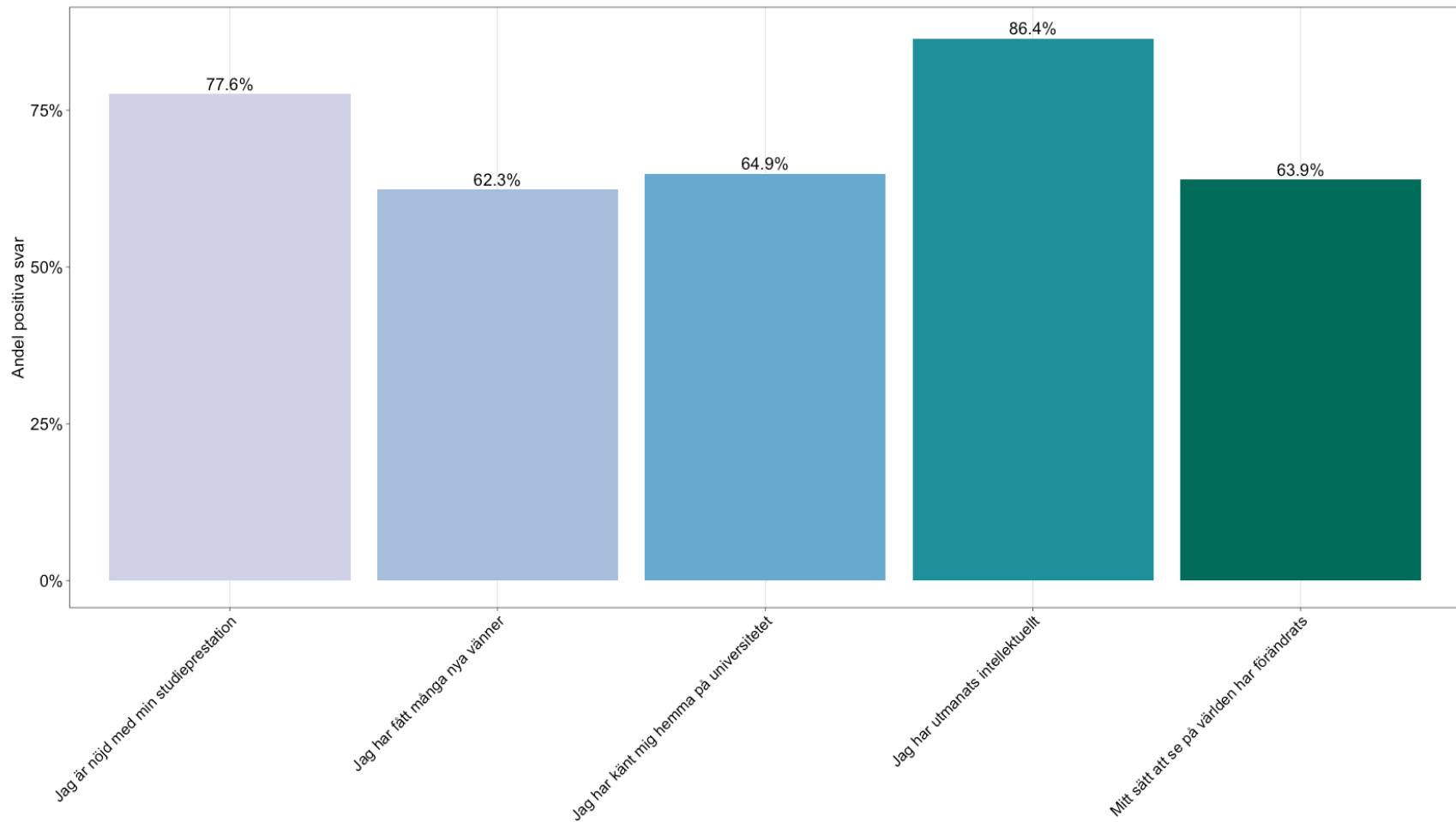
- Bland UmU-barometern deltagarna som helhet såg 48% det som ”väldigt troligt” och 36% det som ”ganska troligt” att de skulle ha ett jobb som motsvarar deras utbildning ett år efter avslutade studier.
- Svaren skiljer sig mycket mellan fakulteterna. Andelen som svarade ”väldigt troligt” var som högst på medicinska fakulteten (71,5%) och som lägst på humanistiska fakulteten (25,5%).

Enkätfråga: Föreställ dig själv ett år efter att du har avslutat din universitetsutbildning. Hur troligt är det att du kommer att ha ett arbete som motsvarar din utbildning? Svar från VT 2024.

Tillbakablick på universitetsstudierna

- Vid sista undersökningstillfället ombads deltagarna att blicka tillbaka på sin tid på universitetet. Överlag ser deltagarna positivt på sina studier.
- Majoriteten är nöjda med sin studieprestation (77,6% svarade ”instämmer” eller ”instämmer starkt” på påståendet) och de flesta anser att de har utmanats intellektuellt (86,4% svarade instämmande).

Enkätfråga: Om du tänker på din tid vid Umeå universitet, i vilken utsträckning tar du avstånd från eller instämmer med följande påståenden? Diagrammet visar andelarna som svarade ”Instämmer” eller ”Instämmer starkt” på respektive påstående.

Referenser:

Bohman, A., Eger, M. A., Hjerm, M., & Mitchell, J. (2023). COVID-19-induced academic stress and its impact on life satisfaction and optimism. A panel study of Swedish university students between 2020 and 2022. *European Journal of Higher Education*, 14(3), 429–450. <https://doi.org/10.1080/21568235.2023.2209707>

Mitchell, J., Bohman, A., Eger, M. A., & Hjerm, M. (2024). Rally around the flag? Explaining changes in Swedish public opinion toward NATO membership after Russia's invasion of Ukraine. *Acta Sociologica*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/00016993241268185>